

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru stabilirea unor măsuri privind obiectivele de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice în curs de execuție precum și a altor proiecte de interes public major care utilizează energie regenerabilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere caracterul strategic al proiectelor de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice, eoliene și fotovoltaice și faptul că finanțarea europeană prin planul de măsuri REPower EU presupune o perioadă redusă de timp pentru evaluare, fiind necesară asigurarea posibilității implementării până în anul 2026,

Întrucât autoritatea centrală pentru apărare și securitate națională - Consiliul Suprem de Apărare a Țării a stabilit prioritatea în raport de situația de criza energetică actuală a proiectelor de investiții ale SPEEH S.A. aflate în diferite stadii de realizare, prin îmbunătățirea rezilienței energetice a României,

Ținând cont de necesitatea eficientizării procesului de evaluare a impactului de mediu care se realizează la nivelul agențiilor teritoriale de mediu, în sensul de a crea premisele legale pentru ca Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor să realizeze evaluarea prin structurile proprii de specialitate,

Luând în considerare faptul că indicatorii tehnico – economici aferenți unor proiecte de investiții au fost aprobați înainte de anul 1990 prin acte normative specifice reglementarilor în vigoare la momentul de referință, motiv pentru care este necesară actualizarea indicatorilor tehnico-economici și a bugetului,

Având în vedere faptul că se impune realizarea cu celeritate a tuturor etapelor specifice și pentru o mai facilă implementare a lucrărilor de investiții,

Ținând seama de faptul că neadoptarea unor măsuri în regim de urgență generează urmări cu impact negativ major, inclusiv cu privire la competitivitatea industriei energetice românești, având în vedere provocările actuale de natură geopolitică, precum și caracterul extraordinar al măsurilor ce se impun a fi adoptate în regim de urgență în vederea creșterii securității energetice prin promovarea investițiilor necesare,

întrucât în conformitate cu prevederile art. 24 din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, la atingerea jaloanelor și a țintelor convenite relevante, indicate în planul de redresare

și reziliență, astfel cum a fost aprobat în conformitate cu articolul 20, statul membru în cauză poate transmite Comisiei cereri justificate în mod corespunzător de plată a contribuției financiare și, după caz, a împrumutului, de două ori pe an,

luând în considerare că România trebuie să depună cea de-a doua cerere de plată în cadrul PNRR până la sfârșitul acestui an,

deoarece îndeplinirea Jalonului nr. 114 aferent Planului Național de Redresare și Reziliență reprezentat de intrarea în vigoare a Legii privind decarbonizarea sectorului energetic, este parte integrantă din a doua cerere de plată,

întrucât cu referire la actele normative emise de România, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic și Legea nr. 334/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic experții Comisiei Europene a transmis observații la datele de în perioadă 21 octombrie – 9 decembrie 2022,

ținând cont că neadaptarea legislației la observațiile Comisiei Europene creează premisele conduce la respingerea cererii de plată nr. 2 aferenta anului 2022 din Planul Național de Redresare și Reziliență, în valoare de aproximativ 2,8 miliarde euro,

având în vedere faptul că atragerea sumelor aferente cererii de plată nr. 2 pentru anul 2022 a Planului Național de Redresare și Reziliență vizează interesul public și strategic și sunt o prioritate a Programului de Guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

Având în vedere faptul că aspectele anterior menționate vizează interesul public și strategic și constituie o situație de urgență și extraordinară, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. 1.

Obiectivele de investiții prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, declarate ca fiind proiecte de interes public major care utilizează energia regenerabilă sunt considerate situații excepționale, în sensul prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, și sunt proiecte de interes național/importanță/securitate națională, pentru a căror realizare este permisă scoaterea terenurilor din circuitul agricol în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și după caz, scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier național în condițiile art. 36 din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 2.

Prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 5 alin. (1) din Legea nr. 255/2010

privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, indicatorii tehnico-economici aferenți proiectelor de investiții prevăzute în anexă se actualizează și se reaprobă de către entitatea care le deține în portofoliu, indiferent de modalitatea inițială de aprobare a respectivelor proiecte de investiții.

ART. 3.

”Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 01 iulie 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 334/2022, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 1 alin. (1) lit. a) se modifică și va avea următorul cuprins:

” a) Eliminarea treptată a capacităților de producere a energiei electrice pe bază de huiă și lignit ținând cont de funcționarea sigură și stabilă a Sistemului Electroenergetic Național;”

2. La articolul 1, alineatul (2) se abrogă.

3. La articolul 4, alin (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Capacitățile energetice pe bază de huiă și lignit rămase disponibile la data de 31.12.2021 se scot din exploatare/serviciu treptat potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență după cum urmează:

a) până la sfârșitul anul 2022, 660 MW de capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit;

b) până la sfârșitul anului 2025, alte 1425 MW de capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit;

c) până cel târziu la sfârșitul anului 2032, capacități suplimentare de producție de energie electrică pe bază de lignit și huiă de 1140 MW.”

3. La articolul 4, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit.a) capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit se trec în conservare pe o perioadă de 3 ani. Acestea pot fi inițial scoase din conservare și activate prin ordin al ministrului energiei, la solicitarea operatorului de transport și de sistem în condițiile prevăzute la alin.(4).

4. După alineatul (3) al articolului 4 se introduc două alineate noi, alin. (3¹) și - (3²), cu următorul cuprins:

” (3¹) Capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit, prevăzute la alin.(1), lit.a) se scot din exploatare/serviciu prin ordin al ministrului energiei după împlinirea termenului prevăzut la alin.(3).

(3²) Capacitățile energetice de producere a energiei electrice pe bază de lignit prevăzute la alin.(1) lit.a), scoase din conservare, sunt păstrate în afara pieței de energie și pot fi dispecerizate numai dacă este probabil ca operatorul de transport și sistem să își epuizeze resursele de echilibrare pentru a restabili un echilibru între cerere și oferta. Această cerință nu aduce atingere activării resurselor conservate înainte de dispecerizarea efectivă, pentru a respecta constrângerile legate de activare și cerințele de funcționare ale resurselor conservate.

5. La art. 4, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(4) Normele care reglementează activarea capacităților de producere a energiei electrice pe bază lignit prevăzute la alin.(1) lit.a), în timpul etapei de conservare, se aprobă prin ordin al ministrului energiei.

6. După alineatul (4) al articolului 4 se introduc două noi alineate, alin. (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:

”(4¹) Normele prevăzute la alin. (4) cuprind:

a) procedura de activare a capacităților de producere a energiei electrice propusă de operatorul de transport și sistem;

b) formula de calcul a compensațiilor pe perioada activării capacităților energetice, dacă este cazul, în conformitate cu normele privind ajutorul de stat, la propunerea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei.

(4²) Pentru activarea capacităților de producere a energiei electrice pe bază de lignit, prevăzute la alin.(1) lit.a) scoase din conservare vor fi îndeplinite următoarele cerințe:

a) în cursul intervalelor de decontare a dezechilibrelor, în care capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare sunt dispecerizate, dezechilibrele de pe piață trebuie să fie decontate cel puțin la valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică sau la o valoare mai mare decât limita tehnică de preț intrazilnică, astfel cum este definită în Regulamentul (UE) 2019/943, luându-se în calcul valoarea cea mai mare;

b) energia produsă de capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare în urma dispecerizării trebuie să fie atribuită părților responsabile cu echilibrarea prin mecanismul de decontare a dezechilibrelor;

c) capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit, prevăzute la alin.(1) lit.a) scoase din conservare nu trebuie să primească niciun fel de compensație de pe piața angro de energie electrică și/sau de pe piața de echilibrare;

d) energia produsă de capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare în timpul activării nu se atribuie grupurilor responsabile pentru echilibrare prin intermediul piețelor angro și nici nu le modifică dezechilibrele acestora.”

7. La articolul 4, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(5) Toate capacitățile energetice pe bază de huilă și lignit prevăzute la alin.(1) se scot din exploatare/serviciu etapizat până la data de 31.12.2032;”

8. La art.4, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(6) Capacitățile energetice pe bază de lignit prevăzute la alin.(1) lit.a) trecute în conservare se activează și se utilizează cu respectarea prevederilor legale în domeniul ajutorului de stat, precum și cu îndeplinirea cerințelor referitoare la legislația în domeniul mediului.”

9. Alineatul (7) al articolului 4 se abrogă.

10. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 5. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și Compania Națională de Transport a Energiei Electrice «Transelectrica» - S.A. emit documentele ce decurg din scoaterea din exploatare/serviciu a capacităților de producere a energiei electrice pe bază de huilă și lignit și, după caz, de trecere în conservare a capacităților energetice pe bază de lignit menționate la art.4 alin.(1) lit.a) pentru operatorii economici ce fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență.”

11. La articolul 7, alineatele (3) - (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(3) Atunci când este cazul, ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii capacităților de producere a energiei electrice pe bază de huilă și lignit se acordă anual, prin hotărâri ale Guvernului, după ce Comisia Europeană a autorizat măsurile de sprijin prevăzute la alin.(2).

(4) Acordarea ajutoarelor de stat pentru capacitățile energetice pe bază de lignit trecute în conservare prevăzute la art.4 alin.(1) lit.a) se realizează prin hotărâri ale Guvernului, după autorizarea acestora de către Comisia Europeană.

(5) Atunci când este cazul, acordarea ajutoarelor de stat pentru capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de huilă prevăzute la art. 4 alin.(10) se realizează prin hotărâri ale Guvernului, după autorizarea acestora de către Comisia Europeană.”

**PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ**

ANEXA

Nr.crt	Obiectiv
1	Amenajarea Hidroenergetică a râului Jiu pe sectorul Livezeni - Bumbesti
2	Amenajarea Hidroenergetică a râului Olt defileu pe sectorul Cornetu - Avrig
3	Amenajarea Hidroenergetică Pascani pe râul Siret
4	Amenajarea Hidroenergetică Răstolița
5	Amenajarea Hidroenergetică Surduc Siriu
6	Amenajarea Hidroenergetică a râului Siret pe sectorul Cosmești - Movileni
7	Complexul Hidrotehnic și Energetic Cerna Motru Tismana, Etapa a – II-a
8	Amenajarea Hidroenergetică a râului Olt pe sectorul Izbiceni – Dunăre. Centrala Hidroelectrică Islaz
9	Amenajarea Hidroenergetică Cerna Belareca
10	Valorificarea potențialului energetic solar din zona Sadova-Dăbuleni, Dolj – UAT Sadova
11	Dezvoltarea CTE Iernut prin constructia unei centrale termoelectrice noi cu ciclu combinat cu turbine cu gaze cu o putere instalata de 430 MW